

Nagyvárad Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedűs Hírlapirca
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

A lakók nagygyűlése az új lakbértörvény ügyében

Egyszerű kérdések, amelyekre egy komplikált törvény felel — Mennyi házhért kell hát fizetni? — Múltányos lesz a bíróság a májusi lakás-pörökben — Nagyfentosságu nyilatkozatok a három- vagy hathónap vitájában

Az új lakbérleti törvény körüli elkeseredést most teljesen kimeríti a legnagyobb probléma:

hány hónapra kell fizetni tehát május elsején a lakbért?

Már nem beszél senki arról, hogy miből fizesse a horribilis új házbéretet, pillanatnyilag már mindenki megelégedik arról: hová költözik, ha az új törvény alapján ki fogják tenni a lakásából, most a legégetőbb és legaktuálisabb, mindenkit egyedül érdeklő kérdés: májusban mit kell fizetni?

Az Estilap, amely a sokszor ellentétes nyilatkozatok közlésével azt a célt szolgálja, hogy május elseje előtt minden tekintetben tiszta és világos helyzetet teremtsen, — ma is folytatja ennek a kérdésnek felderítését.

A MÉLTANYOSSÁG ÉS A TÖRVÉNY BETÜI

Beszéltünk a nagyváradai törvényszék több bírójával, akik egyhangúlag azt az álláspontot vallják, hogy

a lakbérfizetés idejének kérdését a méltányosság követelményei szerint kell elbírálni.

— Ebből a szempontból pedig — ugymond a bírói kar egyik kiváló tagja — nem lehet irányadó az, hogy a törvény írott betűi a hathónapos bérfizetésről szólnak. A házbér olyan időszakonként visszatérő szolgáltatás, amit a bérlők időszakonként visszatérő jövedelmekből szoktak fedezni. Akár kereskedőről, akár iparosról, akár tisztviselőről, vagy munkásról van szó,

a házbért mindenki havi keresményéből teszi félre,

az erdélyi szokások szerint három hónapra. Már most teljes lehetetlenültség volna, ezektől a bérlőktől, egyszerre hat hónapra követelni a bért, különösen a mai nehéz gazdasági viszonyok között, amikor a legtöbb embernek, a háromhónapos bérsz összeg előteremtése is gondot okoz.

— Másrészt — hangzik tovább a bírói vélemény — bizonyos az, hogy az új törvény

kedvezni akar a bérlőknek azzal, hogy a béremelés folytán keletkezett különbözet fizetésére haladékot adott.

— Ezzel az intencióval tehát nem férne össze az, hogy a törvény más irányban — a hathónapos bérfizetés elrendelésével — kívánná sújtani a bérlőket ott, ahol emberemlékezet óta negyedévenként fizették a bért.

AZ EDDIGI JOGSZOKÁS

Dr. Moldovan Gyula táblabíró a városi járásbírószék vezetője, szintén a háromhónapos bérfizetés mellett van. Nyilatkozata, amit az Estilapnak adott, a következő:

— Nekem az a véleményem, hogy ebben a tekintetben az eddigi jogszokás az irányadó. Erdélyben eddig három havonként fizették a bért, és ez ellen a felsőbb bíróságok soha kifogást nem emeltek, annak ellenére, hogy a regátban a hathónapos bérfizetés volt a szokás. Szerintem, a törvényhozók tudatában voltak ennek és nem volt szándékuk a régi szokások megváltoztatása. Minthogy pedig a törvénynek semmi olyan kifejezett rendelkezése nincs, amellyel Erdélyre vonatkozólag megszünteti a bérfizetésnek eddigi három hónapos rendjét, a törvényhozóknak nem is lehetett szándékukban az eddigi szokás megváltoztatása. Mindezekre való tekintettel én is azon a véleményen vagyok, hogy

a bért továbbra is három havonként lehet fizetni.

Olyan tömeg gyűlt össze tegnap este a Lakók Szövetsége gyűlésére, amilyent a modern szociális témák huszharminc év előtti festőinek képein sem így látni.

Egy háború utáni szociális probléma nyomorusága hajtotta őket össze egy táborba: kisembereknek külsőre talán nem igen különböz, de életfelfogásban, rétegződésben annál vegyesebb, tarkább egyéneket. Gyűjtő nevük ez: lakásbérlők — és ez a roppantul tág kategória magában foglal munkást, kispolgárt, intellektuelt és napszámot, hadiözüveget,

rokkantat, árvát, kereskedőt, iparost és még hány meg hány különbözőbb foglalkozású tehető, vagy szegény embert.

Ezek voltak azok, akik tegnap este a Katolikus Körben tartott gyűlésen körülállták és hallgatták Rozvány Jenő dr. — nek magyarázó szavait.

Nem politikáról volt ezuttal szó; sokkal végzetesebb, sokkal nyomasztóbb kérdésről. — Ezuttal nem egy szélsőségesen harcos irányt képviselt Rozvány Jenő dr., mert nem is ez volt a feladat. Hiszen a gyűlés résztvevőinek kilencvenkilenc százaléka, ezek a tisztviselők, nyugdíjasok, rokkantak, özvegyek, kereskedők és iparosok távolabb állanak minden harci reform eszmétől, mint akár a felő tizezerbeliek!

Ez alkalommal Rozvány dr., az elsőrangban felkészült jogász higgadtságával adott felvilágosítást azokra a kérdésekre, amiket a szegény, szomorú karaván, a lakók gyűlékezete sorra hozzá intézett. És a kérdésekben, meg a válaszokban az elkeseredés, meg az elkényszeredett humor hangja mellett világosan nem jutott ugyan kifejezésre, de érezhető volt, a gyötrelme:

mi lesz itt hat hónap múlva?!

Mi lesz, ha a lakások nagyrésze felszabadul minden költőtség alól, amit a törvényhozó szociális belátása eddig rákényszerített? A költőttekben kellene, hogy megnyilvánuljon a válasz erre a gyöttrő kérdésre.

Egyébként a gyűlésen, miután Gellért Miksa dr. főtitkár megvilágította a kilakoltatások és az albérlétek problémáját, — Rozvány Jenő dr., a Lakásbérlők Szövetségének elnöke válaszolt a feltett kérdésekre.

Legtöbbször, persze, a lakbérfizetést firtatták: valóban félévenként vagy csak negyedévenként, illetve havonként kell fizetni.

A válasz a következő:

— Továbbra is úgy kell fizetni

a bért, mint eddig: vagyis negyedévenként, illetve havonként, aszerint, hogy ki hogyan fizette eddig. Nagyváradon lakbérleti szabályrendelet van érvényben, amely kimondja, hogy a lakbért negyedévenként, vagy havonként kell fizetni. Meggyőződése — hangsúlyozza Rozvány Jenő dr. — hogy egyetlenegy kilakoltatási végzést sem fog hozni a bíróság amiatt, ha valaki nem félévre fizeti ki a bért.

— Hadirokkant vagyok — hangzik a tömegből az erőltetett szó — a törvény nem említi, mennyi időre van meghosszabbítva a mai szerződésünk!

Rozvány Jenő dr. így adja a választ:

— A törvény a rokkantakat egyúttal szorozza a nyugdíjasokkal és így a rokkantak is kétévi meghosszabbítást kapnak.

Egy feketekendős asszonynak ez a kérdése:

— A férjem tizenöt évig szolgált a városnál és mégsem veszi el a háziur a tizenkét éves bért.

Rozvány dr.: El kell, hogy fogadja:

— Hát aki munkanélkül van, milyen bért fizet?

— Az bizony nem számít, hogy valaki munkanélkül van-e vagy sem!

Egy öregember kérdezi:

— Ha az eső becsúrog a tetőn, ki köteles megcsináltatni?

— Bíróság nincs még eldöntve ez a fontos kérdés — mondja Rozvány Jenő dr. — de el kell dönteni mert most már nem olyan helyzet van, mint akkor, amikor háromnégyezer volt a lakbér. Akkor a törvény valóban nem kötelezhette a háziurajdonost, hogy javíttasson. De most már a tizenhatszoros bérral visszaállt a béreállapot és a városi szabályrendelet is kötelezi a háziurát, hogy javíttassa házat. Ezért a bérlő ajánlott levélben szólítsa fel a háziurát, hogy a szükséges reparációt végeztesse el és ha a háziur erre a levélre nem válaszol, akkor javíttassa meg a bérlő a házat, a háziur költségére. Mindenesetre azért meg kell várni az elsőfokú bíróság döntését!

Kérdés:

— Ha nem kapnánk meg elsejéig a várostól a kimutatást arról a berről, amit a lakásért 1914-ben fizettek, akkor hogyan fizessük a házbért?

Válasz:

— A törvény kimondja, hogy — épen azért, mert ilyen későn hozták meg, — elsősorban mindenesetre le kell fizetni a régi bérszöveget és május 23-ig van idő megtudni az 1914-es bért, úgy, hogy az eddigi és az ezutáni bérsz összeg közötti differencia május 23-ig lefizethető. De aki előbb megtudja az 1914-es alapbért, az csak fizesse le a köteles időben az új bérszöveget!

Dohnányi Telmányi Beethoven-eszte május 7-én

a Heyman szinkörben

Jegyek 40—240 leig
kaphatók a Hegedűs
Hirlapirodában

Ha a háziúr nem fogadja el, akkor a bért kellő időben letébe kell helyezni.

Igy kérdezték a nép és felvetett Rozvány Jenő dr késő estig, majd bezárult a gyűlés azzal, hogy mielőbb lehet, folytatni fogják.

Mennyi vízdíjat kell fizetni!

A város polgármesteri hivatala közhirrre teszi, hogy a folyó évi májusi bérnegyedre, minden háztulajdonos és bérlő ugyanazon víz és csatornadíjat tartozik fizetni, mint amennyit a címen az előző februári negyedben fizetett, tekintet nélkül az esetleges béremelésekre.

A városi vízvezetési és csatornázási üzem, folyó év május elsejével lakbérvallomási íveket fog kibocsátani, melyet minden háztulajdonos bérlővel egyetemben legkésőbb május hó 15-ig tartozik kitölteni, feltüntetve az 1927. május hó 1-én az új lakbérleti törvény alapján fizetendő évi nyers házbérfelvételeket. Az így kitöltött íveket az üzem alkalmazottjai fogják a háztulajdonosoktól beszélni. A lakbérvallomási ívek kitöltése esetén azokat az üzem az illető háztulajdonos terhére hivatalos úton fogja beszerezni.

Oradea, la 21. Aprilie 1927.

Primaria orasului municipal.

Lejezte a vetélytársát lemosta a vért és hazament aludni

Bestiális kegyetlenséggel elkövetett gyilkosság történt Alsóapsa község határában: egy 20 éves körtvélyesi fiatalember szerelmi féltékenységeben több késszurással megölte vetélytársát, egy 22 éves leányt, azután pedig lejezte.

A szörnyű gyilkosság mögött megsejtették, szinte mindennapos szerelmi história húzódik meg.

Huzó György 22 éves apjai és Vlad Vasile 20 éves körtvélyesi fiatalemberek egy lányt udvaroltak.

Mindketten feleségül akarták venni a leányt.

meg is kérték a kezét és a leány válaszolt is: Huzó Györgyöt. Azonban Vlad nem nyugodott bele ebbe, folyton fenyegette Huzót, hogy

megöli, ha feleségül veszi a leányt.

És ugylátszik, komolyan készülődtött is szörnyű tervének végrehajtására, mert folyton baltát, meg éles disznóórkéseket hordott magával.

Tegnap este Huzó György Körtvélyesre indult, menyasszonyát akarta meglátogatni, de se menyasszonyához nem érkezett meg, se szüleihez nem tért többé vissza. Csendőröri-jarat indult meg felkeresésére, a csendőrök meg is találták a fiatalembert a falu határában, az országúton, holtan, borzalmasan megcsontított testtel.

Mellén több késszurástól credő hatalmas seb tátongott, feje pedig le volt taglózva; többől lementszett feje mellette feküdt.

A csendőrség erélyes és széleskörű nyomozása kiderítette, hogy a gyilkosságot Vlad követte el.

A bestiális gyilkos nem is menekült el a faluból, hanem

a gyilkosság elkövetése után hazament, lemosta magáról a ráirócsent vért, aztán, mintha semmi sem történt volna, lefeküdt aludni.

másnap reggel pedig kiment az apjával a mezőre dolgozni. Ott fogták el a csendőrök.

Eleinte tagadott, de a kereszkérdések sulya alatt megtört és bevallotta tettét. Elmondotta, hogy a kérdéses időben éjjel találkozott vetélytársával, heves szóváltás támadt közöttük: birokra keltek s végül ő maradt a győztes: megölte vetélytársát.

A gyilkost letartóztatták.

Két év helyett tíz hónap

Leszállították Zichy Rafael gróf büntetését

— Budapesti tudósítónk távirata —

Három napi tárgyalás után tegnap este hirdette ki ítéletét a budapesti kir. ítélőtábla Zichy Rafael gróf biharmegyei nagybirtokos rágalmozási pörében.

Zichy Rafael gróf tudvalevőleg azt állította tőle különválva élő feleségéről, hogy természetellenes viszonyt folytat Tormay Cecil irónéval. Ennek a vádjának bizonyítására megvesztegette feleségének néhány cselédjét, továbbá

lukat furt a felesége hálósobájának a menyezetébe

és onnan akarta az állítólagos

kompromittáló jeleneteket lefényképeztetni.

Feljelentés folytán a törvényszék két évi börtönre ítélte a grófot, aki fellebbezett a súlyos ítélet ellen.

A budapesti tábla hétfőtől tegnap estig tárgyalta a zárt ajtók mögött — ezt a kínos ügyet és a büntetést leszállítva,

tíz havi börtönre ítélte a grófot,

aki ez ellen az ítélet ellen semmiféle panasszal fog élni a Kuriához.

Miből jósolja a nép az időjárás változásait?

Az utóbbi időben tudományos körökben élénken foglalkoztatnak a népies időjárás jóslások, az úgynevezett regálák, amelyekben ugyanazt a törekvést találni meg, mint a tudományos kutatásokban: megkeresni az időváltozások biztos előjelét. A hosszú időre jósló szabályok közül kettőt statisztikailag is megvizsgáltak.

Igy Róna Zeigmond dr. a budapesti Meteorológiai Intézet igazgatója beható vizsgálat tárgyává tette azt, hogy a fagyos szentek napján, vagyis május 12., 13., 14. és 25-én csakugyan legnagyobb-e a fagyveszély. Amde a megfigyelési adatokból nem lehet igazolni a fagyos napokon beálló hőcsökkenés rendszerességét. De még valami

szól a fagyos szentek napján bekövetkező hőcsökkenés valószínűsége ellen. Ez a néphit már 1382. előtt is megvolt, vagyis a Julian-naptár idejében, amelynek időpontjai tíz nappal különböztek meg a jelenlegi naptáraktól.

Szalay-Uffalussy László dr. a Medárd-napjára vonatkozó néphit vizsgálta meg. Eszerint, ha június nyolcadikán esik, akkor negyven napig eső lesz. De az időjárás évkönyvek azt mutatták, hogy az utolsó 65 évben ez sohasem fordult elő. Egyetlenegyszer 1914-ben esett 26 napig az eső, legtöbbször azonban még ennyi ideig sem. Viszont volt esőzés akkor is, mikor Medárd napja száraz volt.

Sem a hang terjedésével, sem az állatok viselkedésével összefüggő szabályokat közelebbről meg sem vizsgáltak, csak a légkör átlátszóságából és színéből jósló szabályokat ellenőrizték statisztikailag, megtalálva néhányat a tudományos magyarázatát is. Így nyolcvan százalékban az élénk alkonyipirt másnap szél követi. Ez azért van, mert északnyugatról jönnek az óriási légörvények, amik a szeleket okozzák. Ezekben sok a vizgóz és ha a lenyugvó nap átűt rajtuk, sugarai közül csak a vörösek tudnak áthatolni, a többi elnyeli a vizgóz. Ezért, ha alkonyatkor rózsaszínűre festődnek a felhők, egész bizonyossá vehetjük, hogy Anglia táján már feltűnt egy nagy légörvény. Ezek legtöbbször felénk jönnek és erős szeleket kavarhatnak fel. Innen a népies regálák igazsága, amely 100 százalékban beválik: ha a Tejút fényesen tűndöklök: eső lesz; 90 százalékban beválik: ha piroslik a hajnal, esni fog; 50 százalékban talál, ha a Napnak cimborája (melléknappja) van vagy ha a Holdnak udvara van.

Mozgószínházi műsorok:

Heyman-szinkör

Ma délután 5, 7 és 9 órákor

Strogoff Mihály

I. rész.

Ivan Mosjoukin
Nathalia Kovanko

Apolló mozgó

Ma, csütörtökön

Kiki

A legvidámabb történet 9 felv.
Kiki Norma Talmadge
A színigazgató: Ronald Colman
Ilyen kedves, szellemes, vidám
film még nem futott.

Detektiiv Brée

a híres állathipnotizőr a műsor
keretében fellép.

Jón

HARRY LIEDTKE

Jón

Az álmok szigete

című filmben

Dorian filmszínház

Ma bemutató

A fölösleges ember (Tulso partron)

Egy kettős házasság és
egy nagy bűn története

A főszerepben:
PAUL WEGENER
Dorian-film!

Vasárnap
a szezon
nagy szenzációja

Minden pár harisnyánál 20-tól 60 leig takaríthat, ha angro-árakban szerzi be harisnya és kötöttáru szükségletét a „Hófehérke” Aruházban Leitnernél a Sas-palotában.

A szmoking meg a charleston-nadrág

Cyengébbek kedvéért álljon itt, hogy a szmoking női, a charleston-nadrág pedig férfiviselet. Lehetne fordítva is, de mit tegyünk, ha a divat így akarja. A divat nem mindig észszerű, de valahogy mindig céltudatos. A szmoking például, amit a nők viselnek és a szerényebb szoknyák bőségével vetekező charleston-nadrág, határozott közéletet jelent a férfiak és a nők exteriőrje közt. A férfias nő és a nőies férfi: ez a két hermaprodita-típus van kialakulóban a szmoking és a charleston-nadrág szimbóluma szerint.

Férfias nő és nőies férfi! Az ember azt hinné, hogy a nemek között nagyobb megértést jelentenek ezek az újfajta kombinációk. Hogy a nő részt akar kérni a férfi kötelezettségeiből s a férfi viszont... Szent Isten, csak nem akar a férfi gyermekeket szülni?...

Egész másról van itt szó: nem kötelezettségekről. A férfinek és a nőnek a szmoking és a charleston-nadrág figurájával jelentkező új típusa csak egymás jogából kér: nem kötelezettségeiből. A nő több szabadságot akar, csak hogy öntudat és felelősség nélkül, a férfi pedig öntudatától és a felelősségtől szeretne szabadulni.

Jobb a nőnek: gondolja a férfi. Jobb a férfinak: gondolja a nő. De elfelejtik, hogy a szmoking meg a charleston-nadrág, csak üres illúzió: a férfi nővé s a nő férfivé nem változhat soha. Ha csak Steinach, vagy Woronow, professzor nem csinál velük valami tréfiát. Egy kis mirigy-átültetést, a szmoking meg a charleston-nadrág kedvéért. Hogy egészen stilszerű legyen a dolog.

K. L.

Tavaszi

2967

férfi ruhák és felöltők
nagy választékban

MENDEL

ruha-áruház. Bul. Reg. Ferd. (Rákóczi-ut) 3.

— Nagyszerű, hogy ez az énekesnő mennyire a lelkéből énekel!

— Igen, de sajnos: az orrán keresztül!

Sért indit a város volt polgármestere ellen

Visszakövetelik a reprezentációs költségek egy részét dr Bucico Coriolantól

Az elmúlt év elején a városi tanács dr Bucico Coriolan polgármesternek — a szabályrendeletben megállapított fizetésén túl — havi 15.000 lei reprezentációs költséget szavazott meg.

Dr Bucico polgármester a tanácsi határozat alapján ezt az összeget mindaddig — öt hónapon keresztül — felvette, míg a kormány ki nem nevezte a Comisia Interimare-t, amely átvette a város ügyeinek intézését és a polgármester állását is megszüntette.

Az időtájt a belügyminiszter foglalkozott a városi tanácsnak

a polgármester reprezentációs költségei ügyében hozott határozatával és 15.000 lei helyett csupán havi 6000 lei engedélyezett.

Bucico dr polgármester hivatala alól való felmentése és fizetésének megszüntetése miatt pert indított a kir. ítélőtáblánál, amely meg is állapította, hogy a volt polgármestert megilleti a vitás kéthónapi fizetés és ennek folyósítására kötelezte a várost.

Amikor az állandó választmányban szó esett ennek a fizetési differenciának kiutalásáról, fölmerült az a kérdés,

hogy ezzel szemben követelje vissza a város az öt hónapon keresztül fölvetett havi 9000 lei többletet, összesen 45.000 lei.

Fel is hívták a volt polgármestert, hogy a 45.000 lei záros — 15 napi — határidőn belül fizesse be, azonban Bucico dr ennek a felhívásnak mindaddig nem tett eleget s ezért Tulbure polgármester ma utasította dr Prodán Tódor főügyészt, hogy

indítson pert dr Bucico ellen a 45.000 lei visszafizetése iránt.

Ahol a borotválkozás — felmondási ok

Jeruzsálemből jelentik:

Az egyre fejlődő Palesztinában mindjobban és jobban kialakul a lakáshiány. A lakás ma Jeruzsálemben tekintélyes értéket képvisel, viszont Jeruzsálemben sem szabad a háziuraknak nyomós ok nélkül felmondani.

Jeruzsálemnek vannak városrészei, amelyben szinte kizárólag hithű zsidók laknak. A leghíresebb ilyen külvárost Sareh Chesednek hívják és természetesen önkormányzata is van.

A város előjárósága a legnagyobb megbotránkozással tapasztalta, hogy a zsidó lakosok egyrésze leborotváltatta a szakállát és a haját európai módon kezdi fésülni. Az ilyen műveleteket tudvalevően szigorúan tiltják a vallási előírások.

Az előjáróság először plakátokon igyekezett a lakosság haladó-párti részét visszahódítani, mikor azonban ez sem segített, kimondotta, hogy

a borotválkozás sérti a háziúr erkölcsi érzését és így feljogosítja azt a lakás felmondására.

A háziurak természetesen örömmel élnek az engedéllyel és Sareh Chesedben most már nagyon meggondolja mindenki, vajon leborotváltassák-e a szakállát.

ÖTEZER NÉZŐRE ÉPÜL a világ legnagyobb cirkusza a Barmun cirkusz, amely holnap érkezik városunkba és vasárnap tartja egyetlen előadását. A cirkusz különböző csodái és hatalmas méretei bizonyára Nagyváradon is olyan tetszést fognak kiváltani, mint a világ nagy metropolisáiban. Jegyek ugyancsak vasárnaptól válthatók.

Kiirtotta családját a villamos végállomásnál

Budapestről táviratozza az Estilap tudósítója:

Tegnap este megrendítő tragédia történt a hűvösvölgyi villamos végállomásánál.

A villamossal érkezett a Hűvösvölgybe Szalay Géza bankbizományos, aki magával hozta végzetes, utolsó útjára két fiát is.

Leszállottak a villamosok csiről, azután megindultak az erdei út felé, amikor Szalay

revolvert rántott és mindkét fiát lelőtte.

Amikor fiai véresen zuhanlak le a porba és a lövések zajára emberek siettek a rémes tragédia színhelyére:

Szalay maga elé fordította gyilkos fegyverét és önmagával is végzett,

mielőtt még tettének végrehajtásában megakadályozhaták volna.

A megsejtett vizsgálat megállapította, hogy a tragédia oka anyagiakban keresendő.

Jön

Jön

Barmun óriás cirkusza

Színház

Heti műsor

Szombat délután fél 4 órakor: Cirkuszhercegnő, igen olcsó helyárakkal.

Vasárnap délután 3 órakor: Játék a kastélyban, igen olcsó helyárakkal.

Vasárnap délután 6 órakor: Tosca, M. Lévy Ilonka, Sugár Frigyes és Róna Dezső vendégfellépésével.

Vasárnap este 9 órakor: Zsványkirály.

— **Ma kezdődnek a Békeffy kabaré estéi.** Békeffy László országos hírvé komikus és kabaré író társulata megérkezett és három napi vendégszereplése alkalmával a váradi közönség soha nem látott kabaré estében fog gyönyörködni. Békeffy mester tréfásan mutatja be, hogy hogyan udvarolnak a különböző állású és vérmérsékletű férfiak. Itt Váradon, a kávéházak városában nagyszertűen fogja a publikumnak bemutatni, hogy mi az a kávéház. Mindenki magára fog ismerni benne, ahogyan a kávéházi életét leéli. A Váradon vendég című tréfás számában különösen szenzációs lesz, mert be fogja mutatni, hogy a csábító éjszakának idején hogyan mászik be az ablakon egy idegen lakásba. Szellemes kupiéi, melyeket Komjáthy Károly zeneszerző, a Pillangó főhadnagy, a Kóristalany, a Három a tánc híres komponistája fog zongorán kísélni, óriási tapsokat fognak aratni. Társulatának kiváló szépsége, Kondor Ibolya, a Suszterinas, a schik pariziennek című magánszámai, valamint a többi legaktuálisabb szonzonjai is a közönség frenetikus tapsa mellett fognak lefolyni. Radó Teri, Emőd Tamás, Nádor Mihály és más szerzők bájos szonzonjait fogja a legnagyobb hatás mellett előadni. Állandó derűtségben fogja tartani a kabaré esték közönségét Abel Frigyes, kacagtató karakter komikus minden száma.

— **Cirkuszhercegnő és Játék a kastélyban igen olcsó helyárakkal.** Szombaton délután fél 4 órai kezdettel a diadalmas Cirkuszhercegnő, vasárnap délután 3 órakor Molnár Ferenc világhírű szenzációs és szellemes vígjátéka lesz műsoron igen olcsó helyárak mellett.

— **Tosca, vasárnap délután.** M. Lévy Ilonka, Sugár Frigyes és Róna Dezső opera énekesek vendégfellépésével vasárnap délután 3 órakor újra színrekerül a Tosca című világhírű opera.

— **A Zsványkirály vasárnapi sorolása.** Vasárnap este 9 órakor Zerkovitz kitérő operettje a Zsványkirály lesz műsoron. Ennek az előadásnak külön szenzációja lesz, hogy a II-ik felvonásban az eddig is forgó szerencsekerék az alkalommal nagyszámu nyereségy tárgyat fog Fortuna Istenasszony jóvoltából a publikumnak juttatni. A szerencsés nyerőknek ez alkalommal is Mende Klári fogja személyesen átadni az értékes nyereségy tárgyakat.

— **Faust opera vendégfellépés.** A jövő héten kedden este újabb nagyszerű opera előadásban lesz része a színházi közönségnek. Ez alkalommal a Faust című világhírű opera kerül előadásra M. Lévy Ilonka, Sugár Frigyes és Róna Dezső vendégművészek fellépésével.

SPORT

Sorozatos balsikereinkben nem szabad a visszaesést látnunk

Nincs okunk a kétségbeesésre

Bizony szomorú képet nyújtott kedden a Károly-pálya. — Nem az eredmény szomorít el bennünket, hisz ha harminc percen át előre is láttuk a következő vereséget, mégis ötven percen át a győzelem reménye töltötte el szíveinket, mert a váradiak valóban pompásan játszottak.

Mi, akik tárgyilagosan bíráljuk a dolgokat, a vereség dacára, meg kell, hogy elégedve legyünk a miénk játékával, mert küzdöttünk addig és úgy, ahogy csak tudtuk, de szerencse nélkül.

De elszomorított bennünket az a rideg tény, hogy a hatalmas tribün szemrehányóan, hívogatva ásitotta felénk a fő panaszát: hát tehetünk mi arról, hogy mások jobbak a váradiaknál, hogy a szeszélyes szerencse nem hajlandó sorozatosan egyensúlyozni gyengeségünket, hogy a közönségünknek nem szép játék kell, hanem rideg, török-szakad győzelem mámor?

Mert úgy van!

Tavaly az Amateur ellen a 10. percben berúgtuk a győztes gólokat, a WAC a 17. percben már vert csapat volt, a 22. percben a nagy Kinizsi harciát már 2 gól terhelt, mérkőzésünket sorra nyertük.

Büszkék voltunk. Jobbak vagyunk, mondtuk. És volt közönségünk, és a közönség azt hitte, hogy ez az ő csapata, melynek tapsol, melyet szeret és mely mellett kitart.

Az idén szintén játszottunk, a fiúk küzdöttek, jól-rosszul, a vezetést most is megszerezték, de jött a tizenegyes, az egyenlítés és utána veszítve volt minden.

A tanatikus tömeg, a szeszélyes közönség meg elhordul régi kedvence elől, mert nem győzött, de elfelejti, hogy ha tavaly bármelyik szerencsével megnyert mérkőzésünkhöz az a bizonyos, az egyenlítést meghozó tizenegyes, adódott volna, talán hasonló súlyos vereség érte volna a kombinált színt.

Ha a legtermészetesebb meglepéssel vettük a kombinált tavalyi sikereit, ha nem találtuk természetellenesen csodálatosnak, hogy a nálunknál sokkal jobbakat sorra vertük, miért hagyjuk most cserbe, miért pocskondiázzuk őket, hogy a kiszámíthatatlan játékszerencse üldözni látszik szíveinket?

Kitartani mellettük, segíteni és támogatni kell őket, míg a balszerencse látszólagos szériából kievickélnek, hogy a futball szerencsecsillaga újra

tündökölhessen felettünk, nem pedig veszni hagyni, részvétlenséggel megfojtani labdarugó sportunkat.

VÁLOGATÓ TRIÁL A FÉLIXFÜRDÖBEN.

A május 1-én, vasárnap délután rendezendő úszóverseny keretében válogató triált tartanak. A triál eredménye alapján állítják össze a budapesti Beszkar ellen szereplő csapatot. A válogatott csapatba jutásért hatalmas versengés indult és így minden résztvevő tudása legjavával fog küzdeni, hogy magát a bejutásra kvalifikálja.

A rendkívül izgalmas triál mellett a verseny érdekességét fokozza a budapesti Beszkar egyik kitérő versenyzőjének startja. A hátúszásban ugyanis starthoz áll Nádler, aki két évvel ezelőtt a nálunk is járt Vac-úszókkal Románia váramenyi hátúszóját verve, sorra aratta győzelmeit. Nádler ma, a május 8-án Váradon bemutatkozó Beszkar színeiben versenyez. Startja, így egyúttal tokmérője lesz a Beszkar játékerőjének. Nádler ezenkívül egy kombinált csapatban, a pórában is részt vesz. A kitérő számokból összeállított nívós verseny d. u. 4 órakor kezdődik.

A JUNIOR ASHBY

nyerte Skócia négy mérőföldes bajnokságát, miután feladásra kényszerítette a védő Wenstert s felismelte az öreg Blewittot. 20:18.4 mp.-es ideje öregebb futónak is becsületére válnék.

BERLIN BAJNOKA A HERTHA BSC LETT.

mely tegnap a döntőben 20.000 néző előtt 6:2 (2:1) arányban legyőzte Kickerst.

AUSZTRIA MEZEI FUTÓBAJNOKSÁGAT NAGY MEGLEPÉSEKRE KÜHNEL (WSC) NYERTE

36 p. 27.8 mp. alatt, Ilik Bierbrauer (WAC) 36 p. 47.2 mp.-el, míg a nagy favorit Tuschek csak gyenge harmadik lett 37 p. 16.2 mp. alatt. A táv 10 km. volt. A junior bajnokságban Markreiter (Graz) győzött.

Uj úszórekord a külföldön.

A husvéti ünnepek alatt a következő új rekordokat úszták Európában: Vandepanque 400 m. francia rekord 5 p. 30.2 mp., Schäfer 100 m. mellúszás osztrák rekordja 1 p. 18.1 mp., az IWASC 3×100 méteres vegyes staféta rekordja (1.18.1, 1.21, 1.09.8 mp.) 3 p. 48.9 mp. Francia rekordot javított a 300 méteres úszásban a franciák világhírű vízipólójátékosa, Padou is, akinek új rekordja 4 p. 00.6 mp.

MOZI

Az Apolló-mozgó heti műsora:

Csütörtökön, f. hó 28-án

Kiki

Norma Talmadge, Ronald Colmann, műsor keretében fellép Detektiv Brée.

Pénteken, f. hó 29-én

Kiki

Norma Talmadge, Ronald Colmann, műsor keretében fellép Detektiv Brée.

Szombaton, f. hó 30-án nagy premier

Az aumok szigete

Harry Liedtke, Liane Haid és Alfons Frieland

Vasárnap délelőtt matiné Maciste Amerikában

A DORIAN-FILMSZÍNHÁZ MŰSORA:

Csütörtök: „A fölösleges ember”. (Tulso partról) Paul Wegener. Dorian-film.

Péntek: „A fölösleges ember”.

Szombat: „A fölösleges ember”.

Vasárnap: A szezon nagy szenzációja.

Heyman szinkör

Csütörtök 5, 7 és 9 órakor: Strogoff Mihály I. rész. Mérsékelt emelt helyárak.

Péntek 5, 7 és 9 órakor: Strogoff Mihály II. rész. Mérsékelt emelt helyárak.

Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor: Strogoff Mihály I. rész. Mérsékelt emelt helyárak.

Megjött!

1927 model, egyszébb kivitelben

**Francia
kerékpárok
4500.- Lei**

Alkatrészek legolcsóbb beszerzési forrása

„Molot” mechanic

Iosif Vulcan (Nagy Sándor, u. 17.

Megjött!

Elkobozzák az engedély nélküli kerékpárokat

Az Estilap még április első napjaiban adta közre a rendőrprefekturának azt a rendeletét, amely kötelezővé tette, hogy Nagyvárad területén lakó összes kerékpárosok április hó végéig váltsák ki az új forgalmi engedélyeket.

Azóta még számtalan felhívás látott napvilágot a helybeli lapokban, de a kerékpárosok egy részének figyelmét az újabb és újabb figyelmeztetések is úgy látszik alaposan elkerülhették, mert több mint ezer biciklista közül, eddig alig ötszáz váltotta ki az igazolványát.

A rendőrség most már megunta ezt az indolenciát, mert mint értesülünk, utasítást adott a szolgálatot ellenőrző rendőregénységnek, hogy vasárnap, május 1-től kezdődőleg valamennyi kerékpárost igazoltassanak le és akinek nem lesz meg az új forgalmi engedélye azt állítsák elő a rendőrségre, ahol nyomban megindítják ellen a kihágási eljárást, kerékpárját pedig elkobozzák.

Sortüz a sztrájkolókra

— Az Estilap eredeti távirata —

Prágából jelentik: A diószegi cukorgyár sztrájkoló munkásai és a csendőrség között tegnap összetűzés volt, mire a csendőrök sortüzet adtak le. — Kilenc munkás megsebesült. A vizsgálat megindult. Hír szerint a Csallóköz mezőgazdasági munkásai is bérmozgalmakra és sztrájkra készülnek.

NYILTÉR

A Zs. N. Sz. minapi gyűlésén ellenem elhangzott vádaskodás hazug rágalom. Egyáltalában bárki az egész családom ellen is folytatott embertelen hajsza során engem valamely törvény, vagy tisztességbe ütköző cselekménnyel vádol, alávaló hazug rágalmazó.

Salamon Benedek.

3598

E. Faber, New-York
„Van Dyke”
ironja és gummija
világmárka!!

Romániai vezérképvislet
és lerakat:

SOMOGYI ÁKOS, ORADEA
Aradului 27.

— Hallja, pincér, átkozott rossz volt az a fél csirke! Egy hete is ettem itt egy fél csirkét, az egész jó volt!

— Csodálom, nagyságos uram. Pedig ugyanabból a csirkéből volt a mai porció is.

A budapesti családirtás megdöbbenítő részletei

Lapunk más helyén megírtuk, hogy Szalay Géza budapesti bankbizományos agyonlőtte a Hűvösvölgyben két fiát, azután öngyilkos lett.

A megdöbbenítő családi drámáról lapzártakor a következő részleteket jelenti az Estilap budapesti tudósítója:

Szalay Géza, a családirtó és öngyilkos gabonabizományos és bankár ünneplőbe öltözve ment 7 és 9 éves fiaival a Hűvösvölgybe, ahol egy tisztáson követte el borzalmas tettetét.

A két kis fiu kezeiben gépirásos ima-szöveget szorongat,

amelyből nyilvánvaló, hogy édesapjuk előkészítette őket a halálra.

A holttestek mellett egy nagy katonai Frommer-pisz-

toly hever, melynek mind a négy golyója ki van löve.

Szalay zsebében Risztics Lázár rendőrfőtanácsoshoz címzett levelet találtak, a melyben ezeket írja:

— Tettem oka a kétségbeesés és idegállapotom teljes lezüllése, mely az utóbbi napokban katasztrófális lett.

— Hetek óta a legnagyobb erőfeszítéssel tartom magam, félek a megőrüléstől.

— Katasztrófám ott kezdődik, hogy a múlt évben szerencsétlenül pályát változtattam. Állapotomat és helyzetemet mindenki előtt titkoltam, úgy, hogy senki sem tudott róla.

— Meggyőződéseim, hogy rokonaim, barátaim és jóakaróim segítettek volna rajtam,

de nem panaszkodtam nekik.

— Leveleimet világos óráimban írom, de tudom, mihamar aktuális lesz.

— Gyermekeim velem lesznek, én viszem őket magammal, bár tudom, hogy hozzám tartozóim gondoskodtak volna róluk. (Aláírás.)

A rendőrség megállapította, hogy Szalay tegnap délután bezárkózott sógora lakásába, onnét valahová telefonált, majd hazament és a Wertheim-szekrénybe bezárt egy levelet felesége, Forgács Ilona részére.

Odahaza egészen nyugodtan viselkedett, semmi gyanúsat sem vettek észre rajta.

Felesége már kora délután megtalálta a levelet, kétségbeesve kereste a férjét és gyermekeit, de már késő volt.

Terente újból megjelent és végigrabolta husvét éjszakáján szülőfaluját

Két évvel ezelőtt egész Európa sajtójának nagyszerű nyári anyagai szolgált Terente, a brailai „pap fejedelme” — mint ő nevezte önmagát.

Terente állítólag bolgár eredetű halász volt, akit szilaj temperamentuma összeütközésbe hozott a fennálló társadalmi renddel. Először lopott, aztán rabolt, majd csendőröket ölt, később pedig, amikor a brailai mocsarak világába menekült a törvény fenyegető keze elől, szegénylegény módjára fosztogatta és gyilkolta a módosabb embereket. Egész különítményeket rendelt ki elfogatására, de minden hiába volt. Terente valósággal Hany Istók módjára élt a mocsarak világában: és ha kellett órákig elvult a víz alatt, úgy, hogy nádszálon szívtá a levegőt. Hónapokon át, hajszolták, míg végre ő maga megunta a dolgot és eltűnt a mocsarak közül. Állítólag Oroszországba szökött — terroristának, viszont azt is mondták, hogy Bulgáriában él és egyik vezére a macedon mozgalomnak.

Terentének azonban, úgy látszik — nincs inyére a nagyvilági élet: az őserdők és a mocsarak hívó szava kiragadta orosz (esetleg bolgár) környezetéből.

A bukaresti bulvárd lapok már hasábos tudósítást közölnek arról, hogy

Terente ismét Braila vidékére helyezte működése színhelyét.

A Brailához közelebb Carcalin faluban, ahol szülei és szeretője laknak, április 23-ról 24-re virradó éjszakán, — amikor a falu egész lakossága a templomban volt, Terente belopódzott a községi primar házába és mindenféle élelmiszert, meg néhány kést összeszedett. Aztán a községi erdőkerülő házába ment, ahonnan egy orosz karabélyt és néhány töltényt vitt magával.

Ezután a paplak felé tartott. A pap a templomban misézett, csak felesége volt otthon. Az idős asszony majdnem kővé meredt, — amikor Terentét megpillantotta.

A hírhedt rablóvezér — mint később a papné elbeszélte — leirhatatlanul le volt rogyólódva.

Ruhát kért a pap feleségétől és amikor ez megtagadta a kérés teljesítését, Terente felkutatva a szobát és egy ládában megtalálta a pap fiának vadonatúj öltönyét. Ezt magára vette, aztán kiszedte a papék szekrényéből az összekuporgatott 14.000 lejt, majd jól evett-ivott és elment. Végigjárta még a falu minden tehetősebb emberének házáat, mindenünne vitt valami „emléket” magával, aztán eltűnt. Közben elterjedt a faluban

a hír, hogy Terente megjelent — és a nép körében valóságos pánik tört ki. Telefonáltak a marcini és tulceai hatóságokhoz, amelyeknek vezetői autón robogtak a helyszínre, de csak a vizsgálatot kezdhették meg, mert Terente akkor már eltűnt ladikjával a mocsarak közt.

A hírhedt rabló szüleit letartóztatták,

de, amikor az öregek sirva vallották, hogy nem tudnak fiukról semmit, mindakettejüket szabadlábra helyezték. Számos csendőrsztag kutatja most az erdőket és a lápok vidékét.

Egy szerelmes legény
kilötte a vetélytársa szemét,
hogy ne láthassa többé azt a leányt, akit szeretett

Szimulik Nikolaj hornicsevoi legénynek egy eddig ismeretlen tettes az ablakon keresztül kilötte a szemét.

Szimulik Nikolaj néhány hónap óta komoly szándékkal tette a szépet Korpos Juliskának, a falu egyik legcsinosabb leányának. Szimulik Nikolajnak vetélytársa akad s valószínű, hogy az küldött névtelen, fenyegető levelet is neki.

A névtelen leveleket Királyháza adták fel. A titokzatos fiatalember egyre jobban követelte a Juliskával való szakítást.

— Ha rövid időn belül nem fejezi be látogatásait Juliskánál, — írja egyik levelében — úgy rettenetes kinok között fogja befejezni életét.

Egy másik levélben:

„Ma este jól nézze meg Juliskát, mert ezt utoljára teheti. Ki fogom löni a szemét, hogy ne láthassa

azt, akit én csak a távolból szerethetek.”

Az ismeretlen szerelmes beváltotta fenyegetését.

Tegnap este 9 óra után revolver dördülés hallatszott s a következő pillanatban Szimulik a szeméhez kapva, bukott előre. A merénylő egyik szemét kilötte.

Szimulikot szekérre rakták és beszállították a nagyszőlősi kórházba.

A nyomozást a csendőrség megindította. Minden remény meg van arra, hogy az ismeretlen merénylő rövidesen hurokra kerül.

— Képzeld szomszédasszony, milyen szerencsés ez a Takács úr. Levágták a jobb lábát.

— Hol itt a szerencse?

— Hát tele volt a lába reumával.

Strogoff Mihály

a legnagyobb szenzáció

Mit szól hozzá?

AUTÓTÜLKÖLÉS A TULVIÁGRÓL

Hátborzongató történet játszódott le Piermont, Newyork állam-beli falu közelében, a Sparkill Creek mentén. A rendőrségen egymásután többször megszólalt a telefon és az inspekción rendőrszolgálatának igazgató hangja jelentést tettek, hogy egy és fél óra óta szakadatlanul túlköl valahol a szabadban egy autóból, nézzék meg, nem történt-e valakivel valami baj. Az inspekción rendőrszolgálatának vezetője maga vette kabátját, kalapját és elindult az éjszakában a túlkölés után.

A távolságtól letelepítve, rekedten hangzott először fülebe az autótúlkölő bugása, amint közelebb ért, egyre panaszosabb, élesebb és jajongóbb lett. Az őből partján már véresen, kísértetiesen vijjogott, s felrázta az éjszakát. A rendőrszolgálat vezetője megborzongott. A hangok az őből sötét vízeről törtek feje. Megerőltette a szemét. Hét-nyolc méterre a parttól egy sötét tárgy körvonalait pillantotta meg. Amint a szeme a sötéttséghez jobban hozzászokott, megdöbbenne ismerte fel a tárgyban egy autóból tetejét. A dagály mulóban volt. A víz amely nemrég még teljesen elborította az autóból, szabaddá tette az autótúlkölőt, amely sikongva, jajgatva kért segítséget. Az elektromos zseblámpa fényében egy emberi test jelent meg. Előrebukva, élettelenül feküdt a kormánykeréken és az autótúlkölőn.

A kocsi belsejében egy másik emyedt tetem. A rendőrszolgálat vezetője azonnal kihívta a tűzoltókat. Az autóból nagyanehezen kiemelték. Megállapították utasainak a személyazonosságát, John Turney englewoodi és Frank Hughes west-englewoodi lakosok voltak. Táncmulatságról tértek haza. Az autó az éjszakában megcsuszolt, lefordult az úttestről és belezuhan az öbölbe, amelyben akkor három méter magas volt a víz. Mindkét ember megfulladt, mielőtt kiszabadulhatott volna a kocsiból. A kormánykerékkel üő ember ráesett az autótúlkölőre. A víz azonban rövidzárlatot okozott. Mikor a dagály elvonult, megszólalt a szárazra került autótúlkölő. A halott túlkölt a tulvilágról.

Cégtáblákat

...és on fest **Földes**
címfestő Ságuna (Kapucinus)-u. 19

Nézzé
meg

minden kerékpárkedvelő

a 38 éve fennálló **KALENDA-cég**

Piața Unirii (Szt. László-tér)

kerékpárjait.

Utolérhetetlen olcsó
árak részletre is. 3454 3

Mi újság?

A lei ma Zürichben: 340.— Zürichi nyitás Váradi árfolyamok

1927. április 28.

BUKARESTI 340.—	
BERLIN — — — — —	12324.—
NEW-YORK — — — — —	519 87
LONDON — — — — —	2525 75
PARIS — — — — —	2037.—
MILANO — — — — —	2790.—
BUDAPEST — — — — —	9068 75
PRAGA — — — — —	1540 50
BECS — — — — —	7315 —

Pénz	Flu
Pengő — — — — —	29 30
Dollár — — — — —	167 —
Cseh korona — — — — —	4 96
Svájci frank — — — — —	32 20
Osztrák shilling — — — — —	23 55
Francia frank — — — — —	6 50
Angol font — — — — —	8 15 —
Olasz lira — — — — —	8 90

HARRY LIEDTKE.

Egy név szállott ajakról-ajakra városunkban, s pillanatok alatt az egész város arról beszélt, hogy Harry Liedtke jön. A női szívek megdöb-bantak, látni fogjuk a legkedvesebb moziszínészt, minden női szívek rabságban tartóját. Igen, jön, még csak 1—2 napi türelmet kérünk, s itt lesz, látni fogjuk őt az Apolló mozgóban, hol legújabb, s talán legjobb filmjét, az Álomok szigetét élvezhetik végig.

* **Közgazdasági előadás az Unio-clubban.** Szombaton, i. hó 30-án délután fél 4 órai kezdettel tartja előadását Brankovits Emil képviselő, a bukaresti Kereskedelmi Akadémia országos hírű tanára, az Agrícola vezérigazgatója, a pénzügyi tárca referense, „Gazdasági válság” címmel. A román és német nyelven megtartandó előadásra a Club igazgatósága nemcsak a tagokat, de az érdeklődőket is szívesen látja. Az illusztris előadó tiszteletére egyébként a Club szombaton este társas vacsorát is rendez, melyre a jelentkezéseket péntek estig veszi át a Club titkári hivatala.

Strogoff Mihályt

mindenkinek meg kell nézni

* **Detektív Brée** tegnap mutatkozott be az Apolló mozgóban, a legmelegebb siker mellett. Telepatikus mutatványai nagyon sikerültek voltak, de valósággal frappírozta közönségét az állatokon végzett hypnotizálásával, amit nyulakon és kakarokkon végzett. Detektív Brée csak pár napig marad városunkban, amikor is minden előadás keretén belül fellép.

Kérje mindenütt DRÉHER-HAGGENMACHER közkedvelő söröit

DACIA extra special	Dupla maláta BAK	Korona extra special	Márciusi világos
----------------------------------	-------------------------------	-----------------------------------	----------------------------

Siessen **KIKI** a párjával
megnézni

KIKI-t

az APOLLOBAN

* **Tavaszi bérkocsizemle.** Ma reggel szinte díszbeöltözötten, ragyogó tisztára mosva, lakkozva, javított és új gumikerekekkel, úgy vonultak fel az Állatvásártér felé a váradi bérkocsik, mintha valami előkelő, fényes lakóhálmara rendelték volna meg őket. — Szemle volt a bérkocsik felett és Horváth József rendőrigazgató, aki Papp József és Zilahi Antal rendőrszolgálatokkal jelent meg a szemlén, kevés kifogásolni valót talált a bérkocsikon. Szemle után a rendőrigazgató figyelmeztette a bérkocsisokat, hogy ilyen rendben kell lenni a kocsiknak akkor is, amikor — nem szemlére, hanem a standjukra mennek. — Az elmaradt bérkocsik szemléje május hó 25-én lesz.

* **Csecsemőhulla a csatornában.** Ma délelőtt 11 órakor telefonon jelentették a rendőrségnek, hogy a Str. Micu Klein (Szabadság)-utca és Dimitrie Cantemir (Beöthy Ödön)-utca keresztezésénél, az úttest mellett lévő csatornában egy körülbelül öt hónapos csecsemő hüllája fekszik. A büntügyi osztályból azonnal detektívek mentek ki, hogy a bűntény körülményeit megállapítsák. A kegyetlen szíviú anya kézrekerítésére széleskörű nyomozás indult.

* **Építő iparosok gyűlése.** Felkérjük az összes építő, építész, kőműves, ács mestereket és iparosokat, kik az Építő Ipari szindikátusnak tagjai, hogy folyó hó 29-én, azaz péntek délután 6 órakor rendkívüli fontos ügyben tartandó értekezletre az iparos kör helyiségében pontosan megjelenni szíveskedjenek. Tisztelettel az elnökség.

Harry Liedtke

legszebb filmje

Az álomok szigete

a napokban kerül
bemutatásra az

Apolló mozgóban

* **Vérrel épül a vasút.** Hannoverből táviratozzák: Tegnap délután a D-vonat Ahlen állomás felé haladva elcsúszott a sínek között, négy munkást megölt, kettőt súlyosan megsebesített. Megállapították, hogy a mozdonyvezető nem tudta már megállítani a gépet, amikor a munkáscsoportot észrevette. A munkavezető sippal igyekezett figyelmeztetni a munkásokat, de a munkagépek zajában nem hallatszott a sipjel és így megtörtént a szerencsétlenség.

* **Százhuszonhárom cigányon tört ki a veszettség.** Borzalmas eset színhelye volt a Szófia melletti Bugas városa. A környékbeli cigányok egy veszettségben elhullott tehenet kiástak és vagy kétszáznegyvenen ünnepi lakomát csaptak a veszedelmes husból. — Másnap 123 cigányon tört ki a veszettség. A csendőrség tudomást szerzett a lakomáról, körülvette a cigánytábor s elzárta a városiól.

Szőnyeg, terítő, függöny, bu-
terszövet és kárpitosanyag
készpenzért vagy részletre

Vadász és Schönfeld-nél

Str. Alexandrii (Teleky-utca) 4.

Ebédlszőnyeg 1800 Lei.

* **El akarta adni a gyermekét.** Debreczenből jelentik: Egy Rác Julianna nevű asszony afölötti elkeseredésében, hogy férjét állásból elbocsátották és nyomorba jutott: a piacon el akarta adni gyermekét. Rác Julianna ellen a rendőrség családi állás ellen elkövetett vétség miatt indította meg az eljárást. Azzal védekezett az asszony, hogy gyermekének eladása után fel akarta akasztani magát.

Rebeles & Fodor

uri szabók

3255

Bazár-épület, színházzal szemben

* **Egy pápaszem és egy félpár női keztyű.** Az elmúlt éjszaka egy rendőr egy kereses szemüveget és egy félpár női keztyűt talált az utcán. Igazolt tulajdonosa a rendőrségen (I. emelet 16. sz.) Berdach pénztárosnál átveheti.

* **Öngyilkossági kísérlet szemcseppekkel.** Ma reggel az elmekórház belgyógyászati osztályára be szállították özv. Porkoláb László-nét, aki öngyilkossági szándékából szemcseppeket vett be. A 28 éves asszony, aki egy rendőr özvegye, egész délelőtt eszméletlenül feküdt és így nem sikerült kihallgatni és megtudni tőle az öngyilkossági kísérlet okát. Betegágánál 9 éves kislánya és 6 éves kislánya várja édesanyja állapotának jobbrafordulását.

Darányi Ignác halála

— Az Estilap eredeti tudósítása —

Budapestről jelentik: Darányi Ignác, volt földművelésügyi miniszter 76 éves korában szívszélhűdésben meghalt.

Rendelei

a május elseji ünnepségekről

Országsszerte készülődik a munkásság a munka világünnepének, május elsejének megünneplésére. A május elseji ünnep ügyében ma a vármegyei prefektúra rendelet érkezett a belügyminisztériumból, mely szabályozza a május elseji ünnep megtartásának lehetőségét.

A rendelet értelmében május elsejét megünneplhetik mindazok a munkásszindikátusok, amelyek a törvény által el vannak ismerve; azonban a vízvezetési, világítási és közlekedési cikkeket gyártó és forgalomba hozó munkások, különösen a sütődei üzemek munkásai nem okozhatnak fennakadást.

Ünnepélyt csak zárt helyiségben vagy pedig kerthelyiségben lehet rendezni.

Miután Várad hadizónába esik, az ünnepség megtartásához szükséges engedély megszerzésére, a polgári hatóságokhoz kell fordulni, amely a kérését felterjeszti a határozati parancsnoksághoz és az adja meg az engedélyt.

Semmiféle utcai tüntetés, vagy felvonulás nem engedélyezhető,

még abban az esetben sem, ha kerti ünnepély keretében ünneplik meg május elsejét.

Piros zászlók és osztálygyűlést szító feliratok alkalmazása tilos.

Jelvényeket, vagy piros zászlót az egyének sem viselhetnek.

Váradon és Biharmegyében a következő munkásszindikátusok vannak elismerve:

vas- és fém munkások, nymdászok, könyvkötők.

A vármegye területén pedig el vannak ismerve a Feketeerdői üveggyár munkásainak csoportegyesülete és a barátai bánya-munkások szindikátusa.

A rendeletet a vármegyei prefektúra ma közölte az összes hatóságokkal.

— Mit szólna hozzá: a kis Feri tegnap erőszakkal megcsókolt?

— Feri? Hiszen az sokkal alacsonyabb, mint te!

— Kicsit lehajoltam.

Vizumot utlevélre
Telefon 458 a Hegedűs Kárlapiradba Kérien

Tarnóczi Lajos lemondott esperesi tisztségéről

Az egyházmegyei közgyűlés bucsuja a távozó esperestől
Telegdy József nagy beszéde

A bihari református egyházmegye ma délelőtt tartotta meg tavaszi közgyűlését, amelynek legkiemelkedőbb eseménye az volt, hogy

Tarnóczi Lajos — tekintettel a közelmúlt ismeretes eseményeire — lemondott esperesi állásáról.

A közgyűlés, amelyet nagy érdeklődés előzött meg, egyházi énekekkel kezdődött, majd az elnöklő Tarnóczi Lajos mondott imát.

Ezután

Telegdy József világi elnök a következő megnyitó beszédet mondotta:

— Tavaly őszi egyházmegyei gyűlésünk óta egyetemes egyházunkban az egyházépítés nagy munkája sötét képet mutat. Nem előrehaladás, inkább visszaesés a képe ennek a félesztendőnek.

Személyes gyűlölködés, torzalkodás, egyéni vállalkozások, amelyek sokszor nem az egyház érdekeit szolgálták, megbénították az egészséges vérkeringést, református életünknek.

— De szomorú képet mutat egyházközségünk belélete is. Lelkészek, tanítók kénytelenek a mindennapi megélhetésért sulyos keresztharcokat vívni presbiteriumaikkal, amely harcoknak áldozatává válik a bensőséges hitélet. Ilyen körülmények közt a szekták működése is olyan eredményeket mutat, amelyek a világháború és az ezt követő idők lelki depressziója óta példátlanul áll egyházi életünkben.

— Mint örömdetes jelenséget, csak két momentumot tudok felhozni: Sulyok István püspökünk végre megerősítve állásában, erős kézzel kezdte meg kerületünk kormányzását és bár még ideje legnagyobb részét a kerület végleges megalapítása veszi igénybe, már most is érezzük egységes célutató vezetőjét. Adja Isten, hogy még sok évig élvezhessük áldásos működésének gyümölcsét.

— A második örömdetes esemény, hogy

kormányunk hosszas habozás után bejelentette hozzájárulását iskoláink fenntartásához.

— Bármily szerény összeg legyen is az, amely kerületünknek ebből jutni fog, mégis megnyug-

vással vesszük tudomásul ezen kormányintézkedést, amelyben

csak a kezdetét látjuk egy — adóterheinkhez arányított — iskolai támogatásnak.

— Reméljük, hogy ezen összeg felhasználásával most már fenn fogjuk tudni tartani még meglevő középiskoláinkat és elemi iskoláink tanulóit is. Amellett, hogy az eddig adott fizetéseket nekik továbbra is kifizetjük, oly anyagi helyzetbe hozhatjuk őket, hogy teljes idejüket ifjúságunk oktatására fordíthatják.

— Végül nem halgathatom el azt, hogy

egyházmegyénk — sajnos — újra sulyos elhatározások előtt áll. Bár az adott helyzet alapján megrendíti eddigi működésünket, az egyházmegye vezetősége abban a sulyos helyzetben is meg akarja tartani utján, az egyházmegye alkotó tagjainak bölcs belátására bízva a kibontakozást.

— Az egyházmegyei közgyűlést megnyitottam nyilvánítom.

Ezután Baka Béla lelkes előadó felolvasta az esperesi jelentést, amely rendkívül elszomorító képet tár elénk azokról a viszonyokról, amik a falusi egyházközségeken uralkodnak. A lélekalázás és az emberi lelkiismereti szabadság megsértése — gyakori jelenségek. Az 1927. évi költségvetést eddig csupán tíz egyházközség adta be, a többi község hívei nem akarnak egyházi adót fizetni. Tanítók lemondanak állásukról, mert nem kapnak fizetést, lelkes családok nyomorognak a hívek makacssága miatt. Tragikus példák egész sorozatát vonultatja el előttünk a jelentés. — Majd ezt mondja Tarnóczi Lajos esperesi jelentésében:

— Gyűltekeztem és személyem ellen hajszát indítottak; kikezdtek állásomat és működésem erkölcsi alapját. Mindezek ellenére állottam a posztom. Most azonban elérkezettnek látom az időt, hogy az egyházmegye rendelkezésére bocsássam állásomat.

Miután kissé talán túlságos pesszimisztikus véleményt hangoztat az egyházmegye jövőjéről, Tarnóczi Lajos köszönetet mond Sulyok István püspöknek és Telegdy

Józsefnek, elnöktársának, akik válságos időkben igaz baráti odaadással álltak mellette.

Az esperesi jelentéshez Telegdy József szólalt fel és a következőkben búcsúztatta a távozó esperest:

— Kötelességemnek tartom elnöktársam távozásakor elsőnek nyilatkozni. Igaza van a lemondó esperes urnak, őszinte barátság kötött és köt bennünket össze. Soha együttműködésünk alatt nézeteltérés közöttünk nem volt. Én látom, hogy ő

igaz lelkesedéssel, törhetetlen hittel bízva az általa elismert igazságban, jobbra és balra nem nézve, legjobb igyekezettel, egyházmegyénk felvirágoztatását dolgozta.

— Fáradtságot nem ismerve, próbálta egyházközségeink beléletét normálissá tenni. És ha ez nem mindenütt sikerült neki, az nem az ő ambícióján és munkásságán, hanem rajta kívül álló okokon mulott.

— Most, hogy távozik az elnöki székből, tartozom azzal a kijelentéssel, hogy

tartsom az hosszabb, vagy rövidebb ideig, hogy az egyházmegye kormányzásában részt veszek, csak addig maradok ezen a helyen, amíg azt az egyházpolitikát, amelyet annak idején az egyházmegye többségével helyesnek találtunk, nyíltan és röviden megalkuvás nélkül követhetem.

— Nem búcsúzom Tarnóczi Lajostól, hanem kérem őt, hogy nagy tudását, lelkes református hitét most már mint közkatona továbbra is bocsássa sulyos helyzetben lévő egyházmegyénk rendelkezésére!

Tarnóczi Lajost megélejezték a jelentés után. A közgyűlés tudomásul vette a lemondást és elhatározta, hogy a gyűzőkönyvben örökíti meg Tarnóczi érdemeit. Az új esperesválasztást június elsőjén tűzték ki; addig Major Gyula látja el az esperesi teendőket.

Az ülés lapzártakor tart.

Nagy árviz Németországban

— Az Estilap eredeti távirata —

A legutóbbi jelentések szerint a Sude árvízterületén a helyzet rendkívül fenyegető. Az orkánzerű vihar a vizet az Elbából a Sudeba hajtja, úgy, hogy

az árviz négy méter magas gátakon öntött keresztül.

A teljesen kimerült biztonsági rendőrséget tegnap este a sötétség beálltával kivonták a munkálatokból.

Mind fenyegetőbb a veszély, hogy a töltés beomlik.

A vihar nagy kárt tett a telefonvezetékben is, ami megnehezíti a jelentések továbbítását.

A román kormány a Duna-torkolat hajózásiáért

Párisból jelenti a Wolff-ügynökség: A román kormány tegyékett adott át Londonnak, Párisnak és Rómának a Duna-torkolatban uralkodó helyzetről és izokról az intézkedésekről, amelyeket az európai Duna-bizottságnak tennie kellene, hogy a hajózást a Duna torkolatában biztosítsa.

A román kormány a következő programot állítja fel: 1. Gát- és szakszerű építések az elhomoko-

sodás ellen. 2. A Duna-delta viszonyaihoz foglalkozó tanulmányok meggyorsítása, hogy a tengerre való kijárat véglegesen lehetővé váljék. A román kormány kész arra, hogy a Dunabizottságnak e célból teljes támogatást nyújtson. 3. A munkálatok kiadásainak fedezetére szolgáló eszközök megvizsgálása, amélkül, hogy a dunai forgalomra már eddig sulyosodó hajózási adók szaporodnak.

Dohnányi és Telmányi világhírű zongora- és hegedű- művészek együtt Beethoven- hangver- senye május hó 7-én

szombat este fél 10 órakor
Heyman szinkörben

Jegyek 40—240 leies
árban a Hegedüs Hir-
lapirodában válthatók.

A műsoron:
Beethoven: Apassio-
natája, Frühlings és
Kreutzer-sonátája
és egy Románca sze-
repelnek.

Mindenki azzal legyen
tisztába, hogy csakis

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó, 4 lei, vastagabb betű 8 lei. A legkisebb apróhirdetés (10 szóig) 40 lei. Állástkeresőknek 50% engedmény. »Cim a kiadóban« jelzésére külön 10 lej fizetendő. Címek után érdeklődők jegyezzék fel a hirdetés mellett álló kis számot és kérdezősködésnél hivatkozzanak arra

LEVELEZÉS

MELUSINA. Levele egyetlen, mely megfelelőnek látszik száz közül sem több sem kevesebb, mint vártam. Az írás jó, a hang uri és biztonságos, a tartózkodás és óvatosság tetszik. Kérem írjon új-ból telefonszámmal vagy valami praktikus megoldással. Készenlétet megmagyarázom. Üdvözlét. 571

RIDIKUL, bőrönd-javítást, át-
alakítást vállalunk. Bőráruipar
Rt. Ierakata, Ferdinánd király
(Rákóczi) ut 5. 3202 1

ANNA. Megbeszéltem helyen és
cimre levelet küldtem. Azonnal ír-
jon. Esetleg más megoldásról gon-
doskodunk.

LAKÁS

KÉT szoba, konyha, lakásnak
olcsón átalakítható új eserepes
műhelyépületek, szép nagy telek-
kel eladó. Cim a kiadóban. 572

KÖZPONTBAN világos, teljesen
különbejárható szobát magas bérért
keresek. Cim a kiadóban. 973

TÖBB csinos egy ágyas butoro-
zott szoba, központban azonnalra
világítás, kiszolgálással együtt, ha-
vi 1500 leiért kiadó. Bővebbet
„Metropol” szálloda portásánál.

KÉTSZOBÁS lakás, modern be-
rendezéssel átadó. Zongora ugyan-
ott eladó Balázsnénál, Jurga Mik-
lós (Zöldfa) utca 21. Telefon 815. 560

KÉT butorozott szoba, fürdő-
szoba használatnál május elejére
kiadó. Özv. Stern Lajosné, Jurga
Miklós (Zöldfa) utca 5. I. 6. 563

ÜZLETHELYISÉG és butoro-
zott szoba azonnal kiadó. Nicu Fi-
lipescu (Szarvas) sor 15. 561

ALKALMAZÁS

FŐZNI tudó jobb nőt minden-
nek keres dr Friedné, Pável püs-
pök-utca 17. 582

KERESKEDELMIT végzett gép-
és gyorsírásban jártas fiatal leány
állást keres. Címek kiadóra kér. 576

IDŐSEBB német Fräulein jó
bizonyítvánnyal, nagyobb gyerme-
kek mellé menne, háztartásban se-
git. Vidékre is megy. Cim Hegedüs-
nél. 579

VADÁSZ kocsigyár r. l. Oradea, Szilárvészky-utca 13.

Electrotechnikai, műszerész és galvanizáló osztályun-
kal ujonnan átszervezve és berendezve megnyitottuk.

Electrotechnikai osztály:

Mindennemű motor, dynamojavítás és tekercselés, orvosi és electromű-
szerek javítása, valamint minden ezen szakmába vágó munka a legpre-
cízebb kivitelben.

Galvanizáló osztály:

Fémcsiszolás, galvanizálás, oxidálás, színezés, nickelezés, rezezés stb.
Kerékpárok javítása és zománcozása a legutányosabb árak mellett.

Május 1-én megnyitjuk kész kerékpár- és alkatrész-üzletünket!

CSALADOS soffőr, aki a mo-
tor javításban is jártas, állást ke-
res. Leveleket „Sofförnek” a ki-
adóra kérem. 585

ÜGYES varrólányok felvételnek
Ferdinánd király (Rákóczi) ut 24.
Kövr Böske. 577

KERESEK vallásos zsidó neve-
lőnő 4 éves fiúcska, 7 éves leány-
ka mellé. Ugyanott ajtók, ablakok,
butorok, elköltözés miatt olcsón
ládok. Iris Aruház, Sas-palota 581

OKTATÁS

ROMAN nyelvórákat vennék.
Cim a Hegedüs hírlapirodában. 578

ADÁS-VÉTEL

ALARCON: A botrány, Balzac;
Vidéki orvos, Fekete-Bus Laszlo;
Baba című könyveket magas áron
megveszem. Cim a Hegedüs hir-
lapirodában. 527

KISBABA keletgyét megvétel-
re keresek. Címek Hegedüs hírlapi-
rodába kérek. 549

JÉGSZEKRÉNYEK kisebb és
nagyobb ak eladó. Tace Jonescu
(Körös) utca 5. szám. 534

HARMONIUM amerikai rend-
szerű két hangsoros eladó. Ador-
ján, Alea Romci (Deák Ferenc)
utca 2. 580

EGYSZER használt l.-a. minő-
ségű c. 800 drb. lisztos zsák és c.
50 mm. liszt f. év május hó 1-én
d. e. 11 órakor az orth. izr. hit-
község tanácstermében a legto-
bbet ígérőnek eladó.

KÜLÖNFÉLÉK

SZÉP fekvésű magán tennisz-
pálya bérbeadó. Gh. Lázár 6. (v.
Uri-utca). 583

Előrajzolás, gép, aszur, géphim-
zés olcsón készül

Berlini-ben
Prințul Carol (Szilágyi D.-u. 1.

Kárpitos

munkákat a legszebb kivitelben
jutányos árban készít

Kovács 3477

kárpitos
Paraul G. J. (Deák Ferenc) -u. 1.

Önagyságáról portrét fes-
tett egy lőnévű piktör, de a
kép cseppet sem hasonlított
hozzá. Önagysága azonban
mégis nagyon meg volt elé-
gedve a képpel s el is di-
csekedett vele a barátjának.
Másnap a barátja felkereste
a piktört, aki a képet fes-
tette.

— Hallja — mondotta gu-
nyosan — micsoda képet
festett maga Önagyságáról?
Csak azt nem értem, hogy
még sem zúgolódik ellene!

— Egyszerű a dolog, bará-
tom! Meggyőztem róla,
hogy a kép kitűnő!

???

— Van Önagyságának egy
kutyája. Azt mondtam,
hogy a kép olyan jó, hogy a
kutya is rá fog ismerni. Ami-
kor a kép elkészült, behivat-
tuk a kutyát. És képzelje, a
kutya a képhez rohant és el-
kezdte nyalni urnője képmá-
sának a kezét.

— Maga egy valóságos
zseni! De hogyan csinálta?

— Szalonnával kentem be
a kezét...

Árverési hirdetmény

Alulírott csődválasztmány köz-
hírré teszi, hogy vb. Galvani
csődtömegéhez tartozó egy ka-
tasztrális hold belsőség a raja
levő egyemeletes gyárhelyiség-
gel, az összes melléképületek-
kel, az épületben felszerelt ösz-
szes gépekkel, a Galvani beren-
dezéssel és az ottlevő összes
ingóságokkal együtt vagy kü-
lön-külön az ingatlan és az in-
góság május hó 2-án délután 4
órákor dr Kabos Béla ügyvéd
irodájában nyilvános szóbeli ár-
verésen a legtöbbet ígérőnek el-
fog adadni. Bánatpénz 50.000
Lei. A vételár megállapodás
szerint fizetendő. Mindennemű
illeték és az átírási költség a
vevőt terheli. Ugy az ingatlan,
mint az ingóság minden nap dr
Feldmann Armin ügyvéd Mária
királyné (Bémer)-tér 3. közben-
jöttével megtekinthető. 3597

Butorok

tulhalmozott raktár miatt

**óriási
árleszállítással** 3479

Complett hálók 14.000, Telehálók
20.000 leitől a legjobb minőség-
ben, vételkényszer nélkül meg-
tekinthető

Steinernél

Avram Iancu (Kossuth-utca Sas-
palota pincéjében.

* Vizumozás gyorsan, pontó-
san a Hegedüs Hírlapirodában
lasszon.

Sonnenfeld Adolf rt. Oradea

Mindenki azzal legyen
tisztába, hogy csakis

TIGRIS ECETTEL

zamatos a saláta!